

- les for framtida

Bærekraftsbiblioteket

I 2019 startet Norsk barnebokinstitutt opp arbeidet med å etablere Bærekraftsbiblioteket. Dette er et samarbeidsprosjekt med FN-sambandet, mange av litteraturfeltets aktører er inkludert og bidrar ved behov.

Fra januar 2020 ble det opprettet et eget sekretariat for Bærekraftsbiblioteket hos Norsk barnebokinstitutt, bestående av Kristin Ørjasæter, Hanna Aanerud og Ingeborg Landfald. Høsten 2021 ble Ayse Koca ansatt som ny prosjektleder for Bærekraftsbiblioteket.

Bærekraftsbiblioteket er et litteraturformidlingsprosjekt, som er ment å gi ungdom og barn i alderen 6-12 år litteraturopplevelser og konstruktiv forståelse av FNs bærekraftsmål. Prosjektet er inspirert av FNs egen SDG Book Club, som lærer barn over hele verden om bærekraftsmålene og oppfordrer dem til å bidra. Bærekraftsbiblioteket er en videreutviklet versjon av denne, tilpasset norske forhold, og med tydelig skoleforankring.

Bærekraftsbiblioteket ble utarbeidet i løpet av 2020 og fortløpende publisert på FN-sambandets nettsider. Det består av boklister og aktivitetsmateriale knyttet opp mot hver av de 17 bærekraftsmålene. Aktivitetsmaterialet er utarbeidet for lærere, bibliotekarer og andre voksne til å fremme leselyst hos barn og unge gjennom litterære samtaler og frie refleksjoner. Bærekraftsmålene og bøkene blir diskutert på en måte som setter barnas tilnærming i høysetet. Bærekraftsbiblioteket fungerer slik også som samtaleplattform, der barn og unge møtes for å dele ytringer og erfare demokratisk deltakelse i verdens felles arbeidsplan.

I 2021 og våren 2022 ble det utarbeidet inspirasjonsvideoer til alle boklistene. I 2022 startet utvikling av boklister for ungdom i alderen 12-15 år. Arbeidet med ungdomsboklister, samt revidering og fornying av boklister og aktivitetsmateriale for lesergruppen 6-12 år er planlagt å fortsette i 2023.

I 2020 ble Bærekraftsbiblioteket finansiert av Den Norske Forleggerforeningen, Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening, Utdanningsdirektoratet, FN-sambandet og Norsk barnebokinstitutt. I 2021 ble det finansiert av midler fra Norsk barnebokinstitutt og FN-sambandet, samt overføring fra tilskuddene gitt i 2020.

I 2022 ble Bærekraftsbiblioteket finansiert av midler fra Norsk barnebokinstitutt og FN-sambandet, med tilskudd fra Bokklubbene, Norsk bibliotekforening og Foreningen Les.

Eksterne bidragsytere i opparbeidelsen har især vært Den Norske Forleggerforeningen, Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Leser søker bok, Foreningen !les og Oversetterforeningen.

I 2021 og 2022 var det Norsk barnebokinstitutt og FN-sambandet som sto for arbeidet, med noen innspill fra Leser søker Bok, Foreningen !Les, Norsk bibliotekforening og Den Norske Forleggerforeningen.

- les for framtida

Bærekraftsbiblioteket er plassert på FN-sambandets undervisningssider (<https://www.fn.no/undervisning/5-7-trinn/baerekraftsbiblioteket>), som ivaretas av webredaktør Marcela Frugård fra mai 2022 (tidligere Venke Uglenes), med bistand fra rådgiver Ida Berge. Sekretariatet samarbeider med FN-sambandet i videreutvikling av innholdet i nettressursen.

I 2021 og 2022 var det henholdsvis 45 327 og 37 607 sidevisninger av Bærekraftsbiblioteket på FN-sambandets nettsider. Videoene hadde en rekkevidde på 44 835 visninger på Youtube, med 3179 avspillinger i 2021, og 74401 visninger, med 3989 avspillinger i 2022. Bærekraftsbiblioteket var den 3. mest brukte av FN-sambandets digitale undervisningssider i 2022.

For ytterligere å aktivere bruken av Bærekraftsbiblioteket i skole og bibliotek, utviklet Norsk barnebokinstitutt lærerkurs høsten 2021 og e-kurs for bibliotekarer høsten 2022. Lærerkurset hadde oppstart våren 2022, og er planlagt videreført i 2023. Lærerevalueringer foretas fortløpende gjennom avholdte kurs. E-kurs for bibliotekarer ble utviklet i samarbeid med FN-sambandet. Kurset inngår i prosjektet «Formidlingskompetanse i bibliotek» og vil være tilgjengelig for brukere i biblioteksektoren, i 2023.

I 2022 ble Bærekraftsbiblioteket også formidlet til lærerstudenter, med oppfordring til bruk i praksisfeltet. I 2023 planlegges flere studiebesøk.

Arbeidet med utstrakt, målrettet formidling og kursvirksomhet for brukere, især lærere og folke- og skolebibliotekarer, er planlagt å fortsette i 2023, det samme gjelder oppfølging og videreføring av informasjonsarbeid gjennom DKS-systemet.

En sentral agenda for sekretariatet i 2023 blir å få innarbeidet Bærekraftsbiblioteket som et skolerettet leselysttiltak, og styrke dets nedslagsfelt i skolen. Høsten 2022 ble det avholdt evalueringsmøte, der sekretariatet ba samarbeidspartnere om å ta med seg Bærekraftsbiblioteket og løfte det fram i alle sammenhenger der de snakker med kulturpolitikere, dette spesielt med tanke på Bærekraftsbiblioteket som litteratur- og leselysttiltak i lys av arbeidet med FN's bærekraftsmål.

Videre planlagt arbeid i 2023 er rekruttering av samarbeidspartnere og brukere, samt benytte samarbeidspartnere aktivt i videreutvikling av Bærekraftsbiblioteket. Det er planlagt å nedsette en arbeidsgruppe med representanter fra samarbeidspartnere, som kan bidra ved behov. Også tettere kontakt med forlag angående bokutgivelser og utvikling og fornying av boklister inngår i planene for 2023.

Sekretariatet holder løpende kontakt med påmeldte og aktuelle samarbeidspartnere og aktører, og evaluerer og reviderer materialet fortløpende.